

Jako by měli jen bílý nos. A to může netopýra zabít

Jeskyňáři našli v Moravském krasu nemocné netopýry. Zoologové teď **doufají, že čeští jedinci jsou odolnější** než ti američtí, kterých loni na plíseň umřelo na miliony.

BRNO Někteří netopýři v Moravském krasu mají bílý nos. Přírodovědcům se to nelíbí, mají strach, že se mezi zvířaty šíří plísněvé onemocnění. „V Americe jich kvůli němu již uhynuly miliony kusů,“ říká zoolog z Ústavu biologie obratlovců Akademie věd v Brně Jan Zukal.

To nám „plesnivější“ netopýři jen v Moravském krasu?

Nejen tam, ale v celém Česku, na Slovensku, vlastně v celé Evropě. Jak bylo v Americe v roce 2006 zaznamenáno rozšíření plísně *Geomyces destructans*, tak se něco podobného začíná objevovat i v Evropě. Naštěstí k tak dramatickému úhynu nedošlo, ale plíseň existuje i tady.

Objevuje se u všech druhů?

Zatím jsme ji potvrdili u netopýra velkého.

Jak se onemocnění projevuje?

Na netopýrech jsou viditelné takzvané hyfy, což jsou v podstatě těla plísní, která narůstají v oblasti nosu. Plíseň však roste i na ušních boltcích nebo na létacích blánách.

Mykóza je vlastně kožní onemocnění, které lidem spíše jen zneprůjemňuje život. Je to tak i u netopýrů?

Vážnější je to pro ně v tom, že u nich může vyvolávat chování, které jim odebírá energetické zásoby. Zimu přežívají ve strnulosti, snižuje se jim metabolismus a tepová frekvence. Pokud jsou kvůli onemocnění v době přezimování aktivnější, rychleji ztrácejí zásoby. A proto mohou i hynout.

Kde jste na toto onemocnění tedy již narazili?

Napadené tímto onemocněním jsme například zaznamenali ve Sloupsko-šošůvských jeskyních, v Kateřinské a jeskyni Býčí skála.

Plíseň má jen pár jedinců, nebo je její výskyt už masovější?

Počet napadených netopýrů v posledních letech roste, což jsme zjistili i z analýzy některých starších fotografií.

Plesnivější jich tedy desítky, stovky nebo už tisíce?

Na to je těžká odpověď. Řekněme,

že tímto onemocněním jich v Česku trpí tisíce a v kraji stovky.

Dá se s tím něco dělat?

Zima nám ukáže, jak náklada postupuje dál a jestli se dotkne našich netopýrů stejně jako v Americe, kde jich v loňské zimě uhynulo několik milionů. A nebo zjistíme, že naši netopýři jsou jí daleko lépe přizpůsobeni a přežijí zimu lépe. Rozhodně budeme nyní sledovat chování netopýrů zejména v jesky-

„Zima ukáže, jak postupuje náklada. A zda se dotkne našich netopýrů jako v Americe.“

Jan Zukal, zoolog

ních v Moravském krasu. Jestli budou aktivnější, budou přelétávat a podobně. A druhá věc je prevence, aby se toto onemocnění nepřeneslo někam dál.

Proč si myslíte, že evropští netopýři by mohli být vůči tomuto onemocnění odolnější než američtí?

Protože tato plíseň se v podzemních prostorech objevuje celkem běžně, ale teprve v posledních letech začala ve velkém napadat netopýry. A také proto, že mohla být do severní Ameriky zanesena právě z Evropy.

Budou se tedy obleky jeskyňářů dezinfikovat, aby tuto nákladu nepřenesly?

Jde o to, aby se zabránilo přenosu plísně do jiných lokalit. Na výstroji, kterou používají v Česku nebo kdekoli na světě, mohou totiž ulpět spóry této plísně. Na cesty by měli mít novou.

Plíseň se šíří tak snadno?

Z Ameriky zatím víme, že se přenáší hlavně dotykem mezi netopýry. Šíření vzduchem dokázáno nebylo, ale může nastat. Pokud se plíseň nachází na stěnách jeskyně, tak člověk, když se v nich pohybuje, může ze stěny spóry setřít a potom přenést někam jinam.

Znamená to také, že vzhledem ke způsobu zimování netopýrů, kdy visí zavěšení vedle sebe, se mohou nakazit jeden od druhého?

Zimování na šíření plísně má zřejmě vliv. Už proto, že se vyskytuje především u netopýra velkého. Je to jeden z nejpočetnějších netopýrů u nás a v zimovištích tvoří velká uskupení, ve kterých se jeden druhého dotýká.

Promiňte, ale i netopýr, který neplesniví, není žádný krasavec...

Nesouhlasím. Je to krásný živočich.

Co je vlastně jeho největším přínosem?

Všechny druhy netopýrů jsou hmyzožravé. Kromě toho, že jsou nedílnou součástí evropské fauny, tak mají velký význam při biologické ochraně.

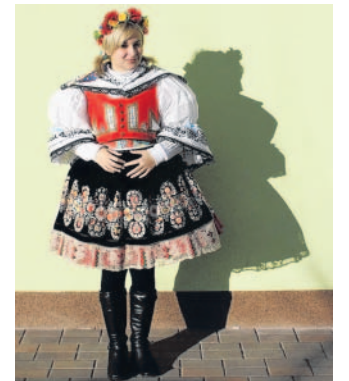
Helena Vaculová

Vaším objektivem Fotografie z Rajce.net

A zase hody V Hodonicích na Znojmsku měli o vikendu hody.

2x foto: sífra.rajce.net

Volejbalistky Kadetky ze Znojma, zápas PSK Přímětice – SK Duhovka Břeclav.

Foto: libor-znojmo.rajce.net

Vystavte fotografie na Rajce.net

Pokud do svého alba zařadíte zajímavé fotografie zachycující aktuální události ve vašem kraji, mohou se objevit i v novinách.

Na stránce www.rajce.net si založte zadarmo účet. Další návody najdete na www.navody.rajce.net.

INZERCE

Spotřeba a emise CO₂ pro model Focus 1.4 Duratec (80 k): město/mimo město/kombinovaná – 8,8/5,4/6,6 l/100 km; CO₂ 154 g/km. Foto je pouze ilustrační. Na nabídku se podílí FORD MOTOR COMPANY, s.r.o., společně s participujícími autorizovanými partnery Ford. Nabídka platí do 31. 12. 2010 nebo do vyprodání zásob. * Uvedená cena zahrnuje zvýhodnění 20 000 Kč platné při financování FordCredit. RPSN již od 0,91 %.

Vyšlechtili jsme ideální spojení malých a velkých vozů.

Hlavní prvky standardní výbavy:

- Klimatizace
- Rádio s CD přehrávačem a dálkovým ovládáním
- Airbag řidiče a spolujezdce
- ABS
- Elektricky ovládaná přední okna
- Elektricky ovládaná a vyhřívána zrcátka
- Dálkové ovládání centrálního zamykání
- Přední mlhová světla
- Kožený volant
- Opěradlo sedadla spolujezdce sklopné do roviny

Ford Fusion Comfort již od 229 990 Kč!*

Velké vozy jsou prostorné, ale příliš nákladné. Malé vozy jsou levné, ale jejich výbava bývá nedostatečná. Ideálním řešením je proto Ford Fusion s prostorným a variabilním interiérem, snadnějším nastupováním, bohatou výbavou a kvalitou prověřenou tisíci spokojených českých řidičů. Objevte to nejlepší z velkých i malých vozů u nejbližšího prodejce Ford!

Auto Activity s.r.o.
Poříčí 26
Blansko
Tel.: 516 411 759

AUTOPARD, spol. s r.o.
Bratislavská 3150
Břeclav
Tel.: 519 324 436

BRNOCAR, a.s.
Palackého tř. 155
Brno
Tel.: 541 243 309

CARent, a.s.
Bělohorská 46
Brno
Tel.: 548 141 414

Ing. Albert Tomášek
Sladkovského 13/15
Brno
Tel.: 541 241 557-9

RAŠINO a.s.
Břemská 3843
Hodonín
Tel.: 518 321 008

RAŠINO a.s.
Břemská 1085
Kaučín
Tel.: 541 231 330

RAŠINO a.s.
Jihlavská 2
Brno
Tel.: 543 422 311

Feel the difference

